

Els perills de la xarxa

Pot una xarxa comunicativa anul·lar la nostra identitat? Quins son els perills que s'amaguen darrere les autopistes de la informació? Qualsevol usuari d'Internet pot accedir a dades privades i envair la intimitat dels altres? El darrer film d'Irwin Winkler, *La red*, tracta de donar, en clau de *technothriller*, algunes respostes a aquestes preguntes. Hem de tenir-ne por o no?

La red (*The Net*), primera pel·lícula que aborda frontalment la xarxa Internet de comunicació, és la història d'Angela Bennett, una analista de sistemes que passa les nits xarrant a través del seu ordinador amb altres genets cibernètics. Per fer un favor a un dels seus col·legues, realitza una anàlisi preliminar d'un nou prototip "beta" en un nou programa Internet que, sorprenentment, permet a l'usuari accedir a bases de dades tan protegides com la de la Reserva Federal o la Comissió d'Energia Atòmica. Preocupada pel tema, crida el company que li ha proporcionat el programa, però quan aquest viatja per trobar-se amb ella té un estrany accident. A partir d'aquí, la vida d'Angela es transforma en un malson: quan va

a l'aeroport per anar-se'n de vacances el seu nom no apareix en cap ordinador, tracten d'assassinar-la per recuperar el disquet, els seus documents desapareixen i a poc a poc descobreix que, utilitzant la xarxa Internet, algú va alterant cada dada de la seua vida.

Com a punt de partida per un film de suspens, la història té un atractiu indubtable. Ara bé, és possible que la ficció es torne realitat? El director, Irwin Winkler, sembla convençut: "M'interessa molt el fet de la quantitat de temps i diners que s'han invertit en el desenvolupament de tecnologies que de sobte sembla que ja no podem controlar i a les quals som vulnerables. No fa gaire, va aparèixer un editorial a l'edició internacional de *The Herald Tribune* en què es discutia com la gent jove era atreta, atrapada per les xarxes de comunicació i després era absolutament incontrolable. Fa poc es va donar a Califòrnia el cas d'una xiqueta de tretze anys que va tenir una mala influència precisament a través d'Internet, però ningú no sabia qui l'estava agredint des de l'altre costat. En aquests moments, l'administració Clinton elabora una llei que pretén passar pel Parlament mitjançant la qual tots els ordinadors que es venguen tindran incorporat un xip de manera que el govern pugui assabentar-se de tot el que fan. És sorprenent tota la tecnologia que s'ha desenvolupat darrerament i que s'utilitza a tots els camps: medicina, educació, lleure, periodisme... qualsevol camp té present aquesta tecnologia, i això em recorda una situació semblant a la de la pel·lícula de Kubrick *2001, una odissea de l'espai*, on una computadora, HAL 9000, tenia el control de tot. Crec que, fins a cert punt, això ja ha passat".

Exagerades o no, les afirmacions de Winkler troben ratificació en Dan Farmer, creador del programa de seguretat Satan, que va obtenir un respecte absolut entre els professionals de la seguretat de tot el món, ja que va revelar els punts febles de les suposadament ben amagades bases de dades secretes connectades a Internet. Segons ell, quasi tot allò que està connectat a Internet és vulnerable. Si hi ha sistemes que no han estat violats és perquè no ho ha intentat ningú durant el temps suficient o perquè simplement encara no els coneixen.

El fet és que el desenvolupament de la xarxa Internet, creada en principi pels militars americans durant la guerra freda, s'ha tornat imparable. A partir de l'ús civil que en van fer els investigadors de les universitats nord-americanes, s'ha estès arreu del món a gran velocitat, i ara hi circulen tota classe d'informacions. Segons Winkler, se suposa que el fet de tenir a l'abast tot tipus d'informació a través de la tecnologia en tots els camps és fantàstic, però aquesta és una eina de doble tall, perquè la informació a què accedim a través d'aquesta tecnologia pot estar manipulada, controlada per algú, i d'a-

QUIN TEMPS FA?

«Us divertireu amb la meteorologia»

Quin temps fa?, el nou joc d'El Punt i Caixa de Girona, us proposa fer un recorregut lúdic i didàctic pels fenòmens atmosfèrics de trenta ciutats d'Europa a través del qual els jugadors es veuen obligats a aprendre les nocions indispensables per fer d'«home del temps». El joc porta incorporada una edició especial del llibre *Quin temps farà?* del meteoròleg Alfred Rodríguez i Picó. El preu és de 5.900 ptes. -3.800 ptes. per als subscriptors- i només es podrà obtenir per comanda telefònica. Per reservar el vostre joc ja podeu trucar al 902-22 10 10, de dilluns a divendres, de les 9 del matí a les 2 del migdia i de les 4 de la tarda a les 7 del vespre.

902 22 10 10

La pantalla, una nova jungla

La pantalla de l'ordinador s'ha convertit darrerament en la nova dimensió explotada per la indústria hollywoodenca per posar els seus productes al dia, dotar-los de modernitat i omplir-los d'efectes especials. Tant se val que l'argument gire entorn de la realitat virtual, el *ciberpunk* o la xarxa Internet. Tot es lícit amb l'objectiu de fer els guanys neces-

saris. Però convé no barrejar conceptes. *The Net* és la primera pel·lícula que aborda, encara que siga en clau de *technothriller*, la xarxa d'intercanvi de comunicació informàtica Internet. Com ha dit Carles Bellver, "sovint s'associa Internet a coses amb què no té res a veure", com ara la realitat virtual.

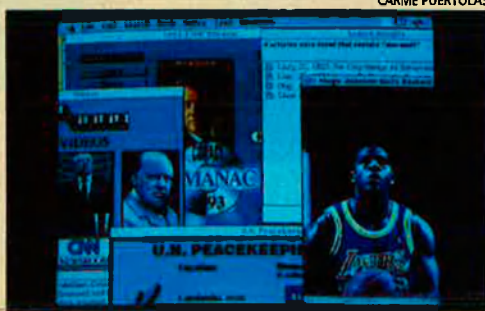
El fenomen de la realitat virtual té en el director nord-americà Brett Leonard el seu major exponent cinematogràfic. El seu debut va ser *El cortador de cèsped*, la primera pel·lícula (amb guió d'Stephen King) sobre el concepte científic de la realitat virtual. Posteriorment, amb *Virtuosity* i amb *Asesino del más allà* ha insistit en el tema, però adaptant-lo a arguments més convencionals (el segon està basat en Dean R. Koontz). El seu interès pel tema no es limita a la realització cinematogràfica, i amb Michael Lewis ha fundat la societat 1.2 Communications, que coordina diverses companyies d'alta tecnologia destinades a projectes audiovisuals.

Més a prop d'allò que representa teòricament Internet hi hauria la primera adaptació al cinema del pare del *ciberpunk*, William Gibson. Encara que en *Johnny Mnemonic* el concepte d'autopistes de la informació transcendeix els límits de la realitat per formar part d'un malson cibernètic que una vegada més desemboca en una estructura de *thriller*. La realitat virtual i els efectes visuals implicats també tenen el seu lloc al film, que com ocorre amb els de Brett Leonard o *The Net*, prefereix utilitzar determinats conceptes comunicatius de darrera hora per adornar una història convencional abans que reflexionar sobre els avantatges o perills d'unes noves tecnologies en expansió constant.

Per Irwin Winkler, les possibilitats d'aplicació d'aquestes tecnologies al cinema resten humanitat als personatges: "Hi ha exemples clars com *Virtuosity* o *Johnny Mnemonic*, però cap de les dues ha estat precisament un èxit de taquilla. Pense que la que triomfarà realment és una producció encara sense estrenar en què els protagonistes no són els efectes especials, sinó el creixement d'una persona des de petit fins a adult, potser perquè té més càrrega d'humanitat". **E. G.**

questa manera es manipula també la teua vida. Tots sabem que un compte bancari està enregistrat en un ordinador, o els historials mèdics, els carnets de conduir, les targetes de crèdit. Si existeix algú que pot accedir a aquesta informació, pot canviar la vida d'una persona, d'això concretament tracta la pel·lícula.

Més ficció que realitat. No obstant, pareix que cal tranquil·litzar-se. Els perills imminents que els publicitaris cinematogràfics nord-americans pareix que han detectat no estan tan a prop de la realitat com sembla. Almenys, això opina Carles Bellver, programador del servei d'informàtica de la Universitat Jaume I de Castelló,

Internet. El cinema hi troba un bon tema.

que diu que tot és mera ficció. Abans de l'aplicació de noves tecnologies de la informació ja era possible anul·lar la personalitat d'un individu eliminant-ne el DNI o la partida de naixement. Per més informatitzada que estiga, la informació no està centralitzada, i la dimensió de les dades és tan gran que escapa al control. El tema no passa de ser un malson fictici, una sensació d'ansietat normal enfront de la burocràcia. En realitat no hi ha res de nou en el tema."

Tantmateix, Bellver reconeix que "de vegades s'ha descuidat la protecció en casos com bancs o instàncies militars. Internet no es va inventar per al seu ús actual, i això crea els problemes que apareixen actualment i que es tracten de corregir. És possible falsejar la identitat, però no més enllà de la signatura de missatges mitjançant un pseudònim, i això tampoc no és nou. A més a més, cada vegada es tendeix a una major regulació en el tema dels intercanvis digitals. I en tot cas, és bo que siga impossible controlar tota la informació. Més que no un perill, és una sort, perquè elimina les possibilitats de totalitarisme absolut".

Potser la teoria de la pel·lícula no és més que un argument fictici, però *La red* ha aconseguit l'objectiu que buscava. Fins i tot el mateix Bill Gates es va interessar pel projecte. "És graciós —comenta Winkler—, perquè hi va haver moments en què vaig pensar d'utilitzar el Bill Gates per fer la pel·lícula, però ell era al Japó. Quan la vam acabar, ens va demanar que li la projectàrem abans de l'estrena perquè li agradaria discutir-la a Internet. M'hi vaig negar, perquè realment em feia por que se sentira massa al·ludit i ens posara un plet. Ara em penedeixo de no haver-ho fet, perquè s'hauria creat una bona controvèrsia".

Gates no va ser l'únic interessat en la pel·lícula i les seues conclusions. "Abans de l'estrena en vam fer una pre-estrena a Los Angeles a la qual vam invitar un portaveu de l'administració, encarregat dels programes d'ordinadors de la seguretat del país. Quan era a París, presentant la pel·lícula, vaig rebre una carta del vice-secretari de Defensa dient-me que l'havia vista i que no se sentien afectats per l'ús que es poguera fer de tota la informació que circula per la xarxa. Que no se senten responsables del mal que puga causar al govern o als usuaris".

Avui és encara una ficció, però en el futur ningú no sap quin tipus de control pot existir sobre tota la informació que circularà per les xarxes cibernètiques de comunicació. Si és obvi que a més quantitat d'informació, més possibilitats de llibertat i coneixement, no és menys cert que, ara per ara, la informació és poder. Anem cap a un futur amb la informació racionalada o manipulada pels governs? Són els *hackers*, els pirates informàtics, la resistència del segle XXI? Acabem com hem començat: amb més preguntes que respostes. **Eduard Guillot**